

ERKEN DÖNEM ORTA ÇAĞ HRİSTİYAN MANASTIRLARINDA BİR DİSİPLİN ARACI OLARAK FİZİKSEL CEZA

Yasin GÜZELDAL*

Makale Bilgisi

Makale Türü: Araştırma Makalesi, **Geliş Tarihi:** 23 Aralık 2020, **Kabul Tarihi:** 24 Şubat 2021, **Yayın Tarihi:** 31 Mart 2021, **Atf:** Güzeldal, Yasin. “Erken Dönem Orta Çağ Hristiyan Manastırlarında Bir Disiplin Aracı Olarak Fiziksel Ceza”. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 21/1 (Mart 2021): 209-235.
<https://doi.org/10.33415/daad.845954>

Article Information

Article Types: Research Article, **Received:** 23 December 2020, **Accepted:** 24 February 2021, **Published:** 31 March 2021, **Cite as:** Güzeldal, Yasin. “Corporal Punishment As A Disciplinary Tool In The Early Medieval Christian Monasteries”. *Journal of Academic Research in Religious Sciences* 21/1 (March 2021): 209-235.
<https://doi.org/10.33415/daad.845954>

Öz

Bu araştırma, fiziksel şiddetin disiplin aracı olarak kullanıldığı erken Orta Çağ Hristiyan manastırlarını konu edinmektedir. Bu ceza yöntemine, manastır geleceğinin de büyük ölçüde oluştuğu 4.yy'dan 6. yy'a kadar hem Doğulu hem de Batılı manastır yazarlarının nizamnamelerinde rastlamak mümkündür. Fiziksel ceza yönteminin kökenlerini Kutsal Kitap'ta “cezalandıran baba”; sosyal yaşamda aile içi disiplini sağlama hedefinde olan “aile reisi baba” ve de antik eğitim değerleri içerisinde mutlak otorite sahibi bir öğretmen figürü şeklinde görmek mümkündür. Genellikle bedensel cezaların diğer disiplin cezaları yanında son çare olarak kullanıldığı bilinse de özellikle çocuklara karşı ve çocuksu davranan yetişkinlere tereddüt edilmeden uygulandığı bilinmektedir. Kısacası erken dönem manastır yazarları, mantığını ve zekâsını kullanamayan her üye için bedensel cezanın bir seçenek olduğunu savunmuştur.

* Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-7349-5388>

Antik dönemde fiziksel ceza bir ıslah yöntemi olarak uygulanmakta, günümüz değerlerinde olduğu gibi bir tür insan hakları meselesi olarak görülmemektedir. Neticede belli bir düzeni ve işleyişi olan kurumlarda otoriteyi sağlamak o kurumun devamlılığı için büyük önem arz etmektedir. Nitekim yüzyıllar boyu varlığını sürdüren manastırlarda da istikrarı devam ettirebilmek için bir dizi önlemler alınmış ve sözlü önlemlerin yetersiz olduğu durumlarda fiziksel şiddet meşru görülmüştür. Bu araştırmada manastır kuralları çerçevesinde farklı başlıklar altında bedensel cezaların kökeni, çocuklara ve yetişkinlere uygulanması, bedensel cezayı gerektiren manastır içi hatalar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Manastır, Fiziksel ceza, Dayak, Hristiyanlık, Erken Orta Çağ.

Corporal Punishment As A Disciplinary Tool In The Early Medieval Christian Monasteries

Abstract

This research focuses on early medieval Christian monasteries where physical violence was used as a disciplinary tool. It is possible to encounter this method of punishment in the rules of both Eastern and Western monastic writers - from the 4th century to the 6th century, when the monastic tradition was formed to a great extent. It is possible to see the origins of the physical punishment method in the Bible as "the father who punishes", the "father who is the head of the family" who provides the discipline of the family in social life, and the figure of a teacher who has absolute authority within the ancient educational values. Although it is known that corporal punishments are used as a last resort in addition to other disciplinary penalties, it is known that they are applied without hesitation, especially against children and adults who behave childishly. In short, early monastic writers argued that corporal punishment was an option for any member who could not use their logic and intelligence.

In ancient times, physical punishment was used as a correction method, and it was not seen as a human rights issue as in today's values. As a result, providing authority in institutions with a certain order and functioning is of great importance for the continuity of that institution. As a matter of fact, a series of measures were taken in order to maintain stability in the monasteries that had existed for centuries, and physical violence was seen as legitimate when verbal measures were insufficient. In this study, the origins of corporal punishment within the framework of monastic rules, its application to children and adults, and the errors within the monastery that require corporal punishment are discussed under different topics.

Keywords: Monastery, Corporal punishment, Beating, Christianity, Early Medieval.

Giriş

Erken dönem Orta Çağ Hristiyan manastırlarında Tanrı'nın temsilcisi olarak başrahip, gerektiğinde Tanrı'nın kırbağı olma rolünü de üstlenmiştir. Bu konuda Aziz Augustinus (354-430) manastır başrahibine, sözlü uyarılara cevap vermeyen küstah veya inatçı

rahipleri kırbaçlama yetkisi vermiştir. Bir yüzyıl sonra, Arlesli Caesarius, birbirlerine sert sözler veya hakaretlerle saldıran rahibeler için bedensel disiplin cezası önermiş ve bu tür cezaların ebeveyn sevgisine ve hayat kurtarıcı tıbbi müdahaleye benzediğine dair kutsal yazılara atıfta bulunmuştur. Aziz Benedikt ise aşamalı bir ceza sistemini benimsemiş, ıslah olmayan rahipler için son raddede o da bedensel cezayı gerekli görmüştür. Aynı dönemdeki diğer manastır yazarları da fiziksel şiddetin özellikle acemiler ve ıslah olmaya muhtaç çocuklar için uygun olduğunu savunmuşlardır. Buna karşın yetişkinlere fiziksel şiddet uygulama konusunda manastır yazarlarının daha isteksiz olduğu görülmektedir çünkü *Üstad'ın Kuralı'nın* (*Regula Magistri*) da açıkladığı gibi, onlar “bedenin hizmetinde olmaktan ziyade ruhun hakimiyeti altında yaşarlar ve onların kırbaçlanmalarına gerek yoktur” (*Regula Magistri*, 14:82). Teoride, yetişkinler yalnızca aforoz cezası karşısında inatçı ve hatalarında ısrarcı olurlarsa kırbaçlanmaktaydılar. Ancak hatalarında ısrar edecek kadar kibirli olan ve üç gün içinde pişman olmayan suçlular, sopalarla dövülmeli ve başrahip gerekli görürse manastırdan kovulmalıdır (*Regula Benedicti*, 28:6).

Doğulu manastır yazarları ise Batılı yazarlara nazaran fiziksel şiddet konusunda daha müsamahalı davranmışlardır. Aziz Pakomius ve Aziz Basil'in manastırları için kaleme aldıkları nizamnameler göz önüne alındığında bu yaklaşım çok net görülmektedir. Doğu ve Batı arasındaki bu fark dikkat çekicidir. Bu makalede öncelikle erken dönem Orta Çağ manastırlarında bir disiplin uygulaması olarak karşımıza çıkan fiziksel şiddetin kökenine dair incelemeler yapılacak, daha sonra bu uygulamanın tatbik edildiği yaş aralığı ve gerekçeleri ele alınacaktır. Sonuç bölümünde ise özellikle çocuklara uygulanan fiziksel şiddet uygulamalarının ne ölçüde etkili olduğu, bu cezaların rahipler üzerindeki etkileri konusunda bir değerlendirme yapılacak ve yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen veriler değerlendirilecektir.

Bedensel Cezaların Kutsal Kitap Kökeni

Kutsal Kitap'ın bir nevi eğitim aracı olarak gördüğü bedensel ceza anlayışı, Eski Ahit'in birçok pasajında, özellikle Süleyman'ın Özdeyişleri kitabında açıkça belirtilmektedir.¹ Bu metinlerde Kutsal

¹ “Oğlum, RAB'bin terbiye edişini hafife alma, O'nun azarlamasından usanma.” *Kutsal Kitap: Tevrat, Zebur, İncil* (İstanbul: Kitabı Mukaddes Şirketi - Yeni Yaşam Yayınları,

Kitap'ın ebeveynlere çocuklarını fiziksel olarak cezalandırma hakkı ve yetkisi verdiği görülmektedir. Ayrıca bu metinler, literal anlamda düşünüldüğünde açık bir şekilde aile hiyerarşisi içerisinde bedensel cezalara ruhsat verildiği şeklinde yorumlanabilirken, birer metafor olarak düşünüldüğünde Tanrı-insanoğlu ilişkisine yön tayin etme amacı güttüğü şeklinde de yorumlanabilmektedir. Kutsal Kitap, bedensel cezanın kişiyi itaat etmeye yönlendirdiğine ve onu uygulayan kişinin de bir canı kurtardığı için mükâfatlandırılacağına vurgu yaparak aynı zamanda fiziksel cezanın kurtuluşa giden bir yol olduğuna da işaret etmektedir. Bu bakımdan fiziksel şiddet, kurtuluşa götüren bir araç olarak sevginin bir başka türlü ifade edilmiş şekli olarak da anlaşılabilir. Bu anlayışa göre erken dönem Hristiyan yazarları Tanrı'yı, elinde kırbaçıyla (*pater flagellans*)² çocuklarına zulmeden değil, sevgiden, bir bağışlama ve rehberlik ruhu içinde acı ve ıstırap veren bir role büründürmüşlerdir.³ Nitekim Theodore de Bruyn, Roma kültüründe "köleliğin kültürel işareti" olan kırbacın, dördüncü yüzyılda "evlatlığın kültürel işareti" haline geldiğini ileri sürmüştür.⁴ Bununla birlikte, erken dönem Orta Çağ manastırlarında Tanrı'nın temsilcisi olarak *pater flagellans* rolünü manastır başrahibinin üstlendiği görülmektedir. Bu görüşün fikir babası Aziz Augustinus, korkunun aşılmasının babalık sevgisini göstermenin meşru bir yolu olduğunu, fiziksel şiddetin de bu bağ-

2009), Özd.3:11. "Oğlundan değneği esirgeyen, onu sevmiyor demektir. Seven baba özenle terbiye eder." Özd.3:24; "Yaralayan darbeler kötülüğü temizler, kötek iç varlığın derinliklerini paklar." Özd.20:30; "Akılsızlık çocuğun öz yapısındadır, değnekle terbiye edilirse akılsızlıktan uzaklaşır." Özd.22:15; "Çocuğunu terbiye etmekten geri kalma, onu değnekle dövsen de ölmez. Onu değnekle döversen, canını ölümler diyarından kurtarırısın." Özd.23:13-14; "Değnekle terbiye bilgelik kazandırır, kendi haline bırakılan çocuksa anesini utandırır." Özd.29:15; "Oğlunu seven baba onu sık sık döver, böylece gelecek yıllarda oğlu onu mutlu eder." Sir.30.1.

² Hristiyanlıkta kırbacın kullanımı ile ilgili olarak üç durum bulunmaktadır. Bunlardan ilki cezalandırma, ikincisi gönüllü olarak kendini kırbaçlama, üçüncü olarak da tövbe aracı olarak kırbaçlama şeklindedir. Ayrıca *flagelleans* kelimesinden hareketle kendilerine "Flagellant Movement" denilen bir hareket vardır. Detaylı bilgi için bk. Dursun Ali Aykıt, "Dini Bir Fenomen Olarak Kendini Kırbaçlama veya Flagellant Hareketi", *Çeşitli Yönleriyle Kerbelâ I: Tarih Bilimleri*, ed. Alim Yıldız (Asitan Yayıncılık, 2010), 1/520-529.

³ "Çünkü RAB, oğlundan hoşnut bir baba gibi, sevdiğini azarlar." Özd.3:12; "Çünkü Rab sevdiğini terbiye eder, oğulluğa kabul ettiği herkesi cezalandırır." İbr.12:6. Theodore DeBruyn, "Flogging a Son: The Emergence of the Pater Flagellans in Latin Christian Discourse", *Journal of Early Christian Studies* 7/2 (1999), 249-290.

⁴ DeBruyn, "Flogging a Son", 259.

lamda “çocukların iyiliği için” gerekli görüldüğünde “baba” tarafından uygulanması gerektiğini söylemektedir.⁵

Bu bağlamda erken dönem Orta Çağ manastır yazarlarının kaleme aldıkları nizamnameler göz önüne alındığında, Kutsal Kitap’tan yapılan alıntılarla fiziksel şiddetin gerektiğinde uygulanmasını teşvik edici birtakım ifadelerle rastlamak mümkündür. Örneğin Aziz Benedikt (480-547) Süleyman’ın Özdeyişleri 23:14 ve 29:19 pasajlarını alıntılıyarak, sözlü uyarılara yanıt vermeyen rahipler için zaman zaman bedensel cezaların uygulanmasının önünü açan birtakım ifadelerde bulunmuştur.⁶ Arlesli Caesarius (Kayzarius, 470-542) *Regula ad Virgines (Rahibeler Kuralı)* adlı nizamnamesinde, birbirlerine sert sözler ve hakaretlerde bulunan rahibeler için bedensel disiplin cezası önermektedir. Caesarius bu tür cezaları ebeveyn sevgisi veya şifa verici bir tıbbi müdahaleye benzetmekte ve bu görüşünü kutsal yazılarla desteklemektedir.⁷

Kutsal Kitap’ta vurgulanan bedensel ceza uygulamaları manastırlardaki hiyerarşik düzen bağlamında düşünüldüğünde daha kolay anlaşılabilir. Nitekim manastır başrahibi ve üst rütbeli rahipler, Orta Çağ Roma kültüründe yer edinmiş baba egemenliğini ifade eden “*patria potestas*” rolünü üstlenmektedir.⁸ Bu şekilde manastır disiplininin, rütbeli rahiplerin babalık otoritesine dayandığını söylemek mümkündür.⁹ Bu durumda Kutsal Kitap’a dayandırılan *pater flagellans* metaforunun yanı sıra dönemin kültürel birikimlerinin de manastırdaki fiziksel şiddete yön verdiği söylenebilir.

⁵ Augustine, “City of God”, *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*, ed. Philip Schaff (New York: The Christian Literature Publishing Co, 1890), 2/böl. 19/15/16; Katherine Allen Smith, “Discipline, Compassion and Monastic Ideals of Community, c.950–1250”, *Journal of Medieval History* 35 (2009), 329.

⁶ “*Percute filium tuum virga et liberabis animam eius a morte.*” *Regula Benedicti*.2:29, Timothy Fry, *RB 1980: The Rule of St. Benedict in Latin and English with Notes* (Collegeville, Minn: The Liturgical Press, 1981), 189.

⁷ Caesarius of Arles, *The Rule For Nuns*, çev. Maria Caritas McCarthy (Washington, D.C: Catholic University of America Press, 1960), 179, böl. 24/26.

⁸ Kamil Doğanç - Fulya Kocakuşak, “Eski Roma Ailesinde ‘Pater Familias’ ve ‘Patria Potestas’ Kavramları”, *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 16/27 (2014), 233-250.

⁹ Önemli manastır yazarlarından Basil (ö. 379), Augustinus (ö. 430), Cassianus (ö. 435), yazılarında “manevi baba” ve oğul metaforu üzerinde sıklıkla durmuşlardır. Bkz.: Augustine, *Praeceptum*.7, Augustine, *The Rule of Saint Augustine: Masculine and Feminine Versions* (Kalamazoo, Mi.: Cistercian Publication, 1996), 23; Anna M. Silvas, “Basil, Longer Rules”, *The Asketikon of St Basil the Great* (Oxford: Oxford University Press, 2005), 327, böl. 98; Cassianus, “Institutes”, *Nicene and Post-Nicene Fathers-2*, ed. Philip Schaff (Edinburgh: T&T Clarke, 1994), böl. 10:16.

Bununla birlikte rahiplere uygulanan fiziksel cezaların kültürel olarak kabul edilip edilmediği sorusu ise merak konusudur. Ancak kaynaklara bakıldığında, küçük çocuklar için bu türden bir disiplin yönteminin Romalı ailelerde ve okullarda muhtemelen kabul gördüğü anlaşılmaktadır. Nitekim Kutsal Kitap'ta bedensel cezaların teşvik edildiği bir diğer konu akıl yoksunluğu ya da zekâ kıtlığıdır. "Ata kırbaç, eşeğe gem, akılsızın sırtına da değnek gerek." pasajlarından da anlaşıldığı üzere kimi zaman akıllı davranmayanlar, aklını kullanmayanlar ya da yaşı gereği muhakeme gücüne henüz erişmemiş çocuklara da bu bağlamda fiziksel şiddetin uygulandığı görülmektedir.¹⁰ Ayrıca Kutsal Kitap metinlerinde bu konuda net bir yargıya varılabildiği halde ve erken Hristiyan kaynaklarında dayak konusundan sıkça bahsedilmesine rağmen belirli bir yaşın üzerindeki çocukları dövmenin sosyal olarak onaylanıp onaylanmadığı ise tartışma konusudur.¹¹

Manastırlarda Çocuklara Uygulanan Fiziksel Cezalar

Antik Çağ'da küçük çocuklar ve köleler en sık bedensel cezaya çarptırılan iki grubu oluşturmaktadır. Bu durumun en önemli sebebi ise, aynı zamanda klasik felsefe geleneğinin de en önemli özelliği olan, her iki grubun da akıl ve özdenetimden yoksun olduğu fikridir. Bu noktada Seneca, çocukların hayvanlar gibi olduklarını ve bu sebeple dayağın onları terbiye edeceğini söylemektedir. Nitekim hayvanlar kırbaçla dizginlenebildiğinden Seneca da bir biniciye boyun eğmedikleri zaman hayvanlara kızmanın yersiz olduğunu, acı ile onların inatlarının üstesinden gelinebileceğini ifade etmektedir.¹² Köleler ise yanlış davranışın ne olduğu hakkında daha derin bir kavrayış gerektiren muhakeme gücünden yoksun kimseler olarak kabul edildikleri için acı ve korku temelli fiziksel şiddet onlar için en etkili caydırıcı yöntem olarak görülmüştür.¹³

¹⁰ Özd.26:3.

¹¹ Beryl Rawson, *A Companion to Families in the Greek and Roman Worlds* (Wiley-Blackwell, 2011), 266; Beryl Rawson, *Children and Childhood in Roman Italy* (Oxford; New York: Oxford University Press, 2005), 177; Richard Saller, "Corporal Punishment, Authority and Obedience in the Roman Household", *Marriage, Divorce and Children in Ancient Rome*, ed. B. Rawson (Oxford: Clarendon Press, 1991), 144-165.

¹² Seneca Lucius Annaeus, *Minor Dialogues: Together with the Dialogue On Clemency*, çev. Aubrey Stewart (London: George Bell and Sons, 1889), 37.

¹³ Keith Bradley, *Slavery and Society at Rome* (Cambridge England ; New York, NY, USA: Cambridge University Press, 1994), 141.

Benzer şekilde erken dönem Orta Çağ manastırlarında da fiziksel cezanın uygulanmasının sebeplerinden biri ceza prosedürlerinin arkasındaki mantığı anlamayan topluluk üyelerini disipline etmektir. Manastırlarda genellikle bu kategoriye girmesi beklenen kesim ise çocuklar olmuştur.¹⁴

Roma aile geleneğinde görülen fiziksel şiddetin okullarda küçük çocuklara disiplin maksadıyla tatbik edildiği bilinmektedir.¹⁵ Orta Çağ manastırları da dini birer kurum olmalarının yanı sıra aynı zamanda birer eğitim ve öğretim merkezleri konumundadır. Bu sebeple eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü bu mekanlarda dönemin mevcut laik eğitim sisteminin uygulandığı Roma eğitim geleneğinin izlerini görmek mümkündür. Ancak çocukluk ve yetişkinliğin ayrıldığı yaş sınırı noktasında net bir fikir yürütmek zordur. Gerek klasik dönemde gerekse geç Antik Çağ'da çocukluk olarak tabir edilen dönem 7 yaş olarak belirtilmektedir. Nitekim o dönem 7 yaş entelektüel gelişimde bir kilometre taşı olarak algılanmaktaydı¹⁶ ve ergenliğin 12 ila 14 yaşlarında başladığına dair genel bir kabul bulunmaktaydı.¹⁷

Manastır kuralları incelendiğinde de çocukların fiziksel cezaya çarptırılmasının belli bir yaş ve şiddet kriterleri olduğu görülmektedir. İlk olarak Doğu manastır geleneğine bakılacak olursa, örneğin Pakomius (292-348) manastırlarında çocukların cezalandırılmasının yetişkinlerinkinden farklı olduğu ve çocuklar için uygulanacak cezalar konusunda doğrudan bir yönlendirmede bulunmadığı görülecektir. Pakomius kurallarında kendilerini tembelliğe ve oyuna veren çocukların önce uyarıldıklarından ve davranışlarını düzeltmezlerse manastır idarecileri tarafından kendilerine 30 günlük nite-

¹⁴ Manastırlarda bulunan çocuklar, genellikle manastıra bırakılan yetimler, yetişkin üyelerin yanlarında getirdikleri akrabaları ya da ebeveynlerin eğitim ve dini bir hayat sürmeleri maksadıyla manastıra bıraktıkları kimselerdi. Mayke de Jong, *In Samuel's Image: Child Oblation in the Early Medieval West* (Leiden ; New York: Brill, 1996), 16-23.

¹⁵ W. Martin Bloomer, "Corporal Punishment in the Ancient School", *A Companion to Ancient Education*, ed. W. Martin Bloomer (Wiley-Blackwell, 2015), 184-198; Richard Saller, "Whips and Words: Discipline and Punishment in the Roman Household", *Patriarchy, Property and Death in the Roman Family*, ed. Richard Saller (Cambridge: Cambridge University Press, 1994), 133-154.

¹⁶ Bu noktada Seneca'nın insan yaşamının her yedi yılında hayatın başka bir aşamasına geçildiğini söylemektedir. Seneca Lucius Annaeus, *On Benefits*, çev. Miriam Griffin - Brad Inwood (Chicago; London: University of Chicago Press, 2014), 167.

¹⁷ Rawson, *Children and Childhood in Roman Italy*, 136.

liği belirsiz bir ceza verildiğinden bahsedilmektedir.¹⁸ Bu noktada Pakomius'un aşamalı bir ceza sistemi benimsediği hemen göze çarpmaktadır. Ancak bu cezadan sonra çocuklar aynı hatalar üzerinde ısrar ederlerse ve manastır yöneticisi de bunu başrahibe haber vermezse bu durumda idareci de cezalandırılmaktadır. Bu tutum, ahlaki problemlerden sadece çocukların değil, idarecilerin de sorumlu tutulacağını göstermektedir. Pakomius'un kurallarından anlaşıldığı üzere çocukların bu suçları ısrarla işlemeleri onların hasta olarak kabul edildiğini göstermektedir. Nitekim bu durumda hasta olan çocuklar revirde yetişkinler için tasarlanmış bazı cezalara (oruç veya aforoz gibi) çarptırılmaktadır.¹⁹

Genel itibarı ile Pakomius manastırlarında bedensel cezanın uygulandığı varsayılabilir de çocuklara uygulanan herhangi bir fiziksel cezadan söz edilmemektedir. Dolayısıyla, Pakomius kurallarında çocukların fiziksel şiddete maruz kalıp kalmadıkları konusundaki muğlaklık, belki de onların idarecilerin takdirine bağlı olarak belirli koşullarda dövüldüğü ihtimalini de akla getirmektedir.

216 | db

Doğu manastır geleneğinde göze çarpan bu ılımlı tutum, Kapadokyalı Aziz Basil (330-379) ile devam etmiştir. Basil'in ceza konusundaki genel tavrı, her yaş ve ruh durumuna göre uygun bir cezalandırma sisteminin doğru olacağı şeklindedir.²⁰ Bu sebeple Basil, manastırdaki çocuklar için bedensel ceza öngörmese de çocuklara özel muamele gerektiren ayrıntılı ceza yöntemleri sunmaktadır. Basil'e göre çocuklar için verilecek ceza, hasta olan bir kişiye uygulanan ilaç tedavisine benzemeli ve her suç için uygun bir ilaç bulunmalıdır. Ağgözlü için oruç tutmak, çok konuşan için sessizlik, kavga eden için kavga ettiği kişiye hizmet etmek gibi nefsi zorlayıcı cezalar bu cezalara örnek olarak gösterilebilir. Ancak Basil, itaatsizlik ve karşılık verme, iş konusunda tembellik, boş konuşma, yalan söyleme veya ahlaki sapkınlığı içeren suçların rütbeli bir rahibe iletilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Bu noktada Basil'in daha ağır suçlar olarak nitelendirilebilecek türden suçları rütbeli rahibin inisiyatifine bıraktığı ancak bu noktada da herhangi bir fiziksel cezadan bahsetmediği görülmektedir. Bunun yerine azarlama ifadesini kul-

¹⁸ Precepts and Judgements.13, Adalbert de Vogue OSB, *Pachomian Koinonia: II, Pachomian Chronicles and Rules*, çev. Armand Veilleux OCSO (Kalamazoo, Mich: Liturgical Press, 1981).

¹⁹ Pachomius, Precepts and Judgements.5, 6.

²⁰ Basil, Shorter Rules.106.

lanmaktadır. Çünkü Basil, azarlamayı ruhun ilacı olarak görmektedir ve bu işi sıradan birinin yapamayacağını söylemektedir. Basil'e göre, bu tarz vakalarda bir doktor olarak sadece yönetici konumunda olan kişinin kapsamlı bir incelemesinden sonra uygun tedavi yöntemi uygulanabilir.²¹

Doğu'yla kıyaslandığında Batı manastır geleneğinde çocuklara karşı görece daha sert bir tutumun sergilendiği görülmektedir. Bununla ilgili olarak Augustinus, *Manastır Nizamı* adlı eserinde (*Ordo Monasterii*), reşit olmayan ve günah işlemekte ısrar eden çocuklar için doğru cezanın bedensel ceza olduğundan bahseden ilk manastır yazarı olarak kabul edilmektedir.²² Augustinus'un yanı sıra *Üstad'ın Kuralı (Regula Magistri)*²³ da 15 yaşına kadar genç erkeklerin aforoz edilmek yerine kırbaçlanmalarını önermektedir. Ancak 15 yaşından sonra kırbaçlamak yerine aforoz cezasının doğru olduğunu savunmaktadır.²⁴ Çünkü o yaş itibarı ile çocuklar, birer yetişkin gibi yaptıkları hataların kefaretni ödemeleri ve bu hataları düzeltmeleri gerektiğini anlayabilmektedirler.²⁵ *Üstad'ın Kuralı* bu uygulamaya argüman olarak çocuklardaki akıl eksikliğini göstermektedir. Nitekim *Üstad'a* göre çocuklar 15 yaşına gelene kadar kefarett ödemeleri ve hatalarını düzeltmeleri gerektiğini anlayamazlar. Bu nedenle fiziksel olarak cezalandırılmalıdırlar.²⁶ Buradan hareketle Batı manastırlarında sadece 15 yaşın altındaki çocuklar için bedensel cezaya izin verildiği anlaşılmaktadır.

²¹ Basil, *Longer Rules*.53.

²² Augustine, *The Monastic Rules (Ordo Monasterii)*, ed. Boniface Ramsey (Hyde Park, N.Y.: New City Press, 2004), 108.

²³ 6. yüzyıl Batılı manastır kuralları içerisinde önemli bir yeri bulunan *Üstad'ın Kuralı (Regula Magistri)* adlı yazarı anonim olan eser, aynı dönem kaleme alınan ve Batı manastır geleneğinin şekillenmesinde önemli rol oynayan Aziz Benedikt'in kaleme aldığı *Regula Benedicti* adlı nizamnamenin de en önemli kaynakları arasında gösterilmektedir. Detaylı bilgi için bkz.: Yasin Güzeldal, *Batı Manastır Geleneğinde Aziz Benedikt ve Manastır Hayatına Dair Görüşleri* (İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020), 261-266. Bu dipnottan sonra *Regula Magistri* için "RM", *Regula Benedicti* için ise "RB" kısaltması kullanılacaktır.

²⁴ Özellikle Benedikt ve *Üstad'ın Kuralı*'nda ceza için (excommunicatio) "aforoz" kelimesi kullanılmaktadır. Kilise hukukunda aforoz, suç işleyen kişilerin kiliseden ihracı anlamına gelse de Benedikt ve *Üstad* bu ifadeyi, suç işleyen kişinin "kendilerini Tanrı'ya adayınların dışında tutulması" anlamında kullanmaktadır. Güzeldal, *Batı Manastır Geleneğinde Aziz Benedikt ve Manastır Hayatına Dair Görüşleri*, 203.

²⁵ Jacques Paul Migne, *Ad Monachos Magistri Regula (Patrologiae Cursus Completus)* (Paris: J.P. Migne, 1862), 943-1052; *The Rule of the Master*, çev. Luke Eberle (Kalamazoo: Cistercian Studies, 1977), 158.

²⁶ RM.14:79-81

Benedikt Kuralı ise (*Regula Benedicti*) çocuklara uygulanacak fiziksel ceza konusunda oldukça nettir. *Benedikt Kuralı*'na göre her yaş ve anlama kapasitesine göre doğru davranış yöntemleri uygulanmalıdır. Bu yüzden çocuklar, kötü bir davranıştan dolayı suçlu bulduklarında bu hatayı tekrarlamamaları için dayak (*verbera*) ya da sıkı bir oruç tutma cezası ile cezalandırılmalıdır.²⁷ Örneğin ayinlerde okunan Mezmurlar, ilahiler ve dualar esnasında herhangi bir hata yapıldığı takdirde, bu hatanın hemen düzeltilmesi gerekmektedir. Yetişkinler ise aynı suçu işlediklerinde topluluk önünde azarlanırken çocuklar dayak cezası ile cezalandırılmaktadır (*vapulent*). Nitekim manastırda yaşayan çocukların gerçek birer dindar oldukları ve ayinlere katıldıkları bilinmektedir. Ancak ilgili maddede bu konu ile alakalı dikkat çeken bir nokta bulunmaktadır. Tıpkı *Üstad'ın Kuralı*'nda olduğu gibi çocuklar (*pueri*), aforoz cezasının ciddiyetini anlayacak kapasitede olmayan kişiler olarak kabul edilmektedir.²⁸ Bu sebeple yukarıda bahsedilen aforoz cezası çocuklar üzerinde uygulanmaz, bunun yerine doğrudan neticeye yönelik uygulamalara başvurulur.²⁹ Buradan çıkan sonuca göre, *Benedikt'in* düşünce sisteminde çocukların eğitiminde tavize yer olmadığı anlaşılmaktadır.³⁰ İlgili bölümün son maddesinden de anlaşılacağı üzere bu cezalar, onların düzelmesi ve aynı hataya tekrar düşmemeleri için uygulanmaktadır.

²⁷ RB.30.

²⁸ Gerek *Üstad'ın Kuralı* gerekse *Benedikt Kuralı* kaleme alınmadan önce çocukların akıl ve mantıktan yoksun olduğunu savunan bazı Hristiyan yazarlar da olmuştur. Örneğin Yuhanna Krisostom (İoannes Hrisostomos [ö. 407]) Yeni Ahit'e dayanarak (Mat.11:6-19; 1Ko.13:11; 14:20), çocukluğun olumsuz özelliklerini mantıksızlık, dikkat dağınıklığı ve inatçılık olarak tanımlar. Krisostom'a göre aslında, çocuklar büyüdükçe daha rasyonel olurlar, ama aynı zamanda arzuları geliştikçe daha günahkâr olurlar. John Chrysostom, "Homily on Matthew", *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*, ed. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1888), 10/böl. 62:4. Augustinus'un ise aksine, bebeklerin sadece fiziksel olarak güç yetiremedikleri için günah işleyemediklerinden, bebeklerin bile masumiyetini reddettiği bilinmektedir. Augustine, "Confessions", *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*, ed. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1887), 1/böl. 1.7:11; Gillian Clark, "The Fathers and the Children", *Studies in Church History* 31/ (1994), 23-25.

²⁹ RB, 30:1-3.

³⁰ Eğitim amacıyla çocuklara uygulanan fiziksel cezalara Roma komedyası yazılarında rastlamak mümkündür. Örneğin, *Benedikt'ten* yaklaşık 700 yıl önce yaşamış olan Romalı komedyası yazarı Plautus (250-184), öğretmenin karşısında kitap okurken tek bir hecenin telaffuzunda dahi bir hata yapıldığında bunun şiddetli bir dayakla sonuçlanacağını anlatan bir sahne yazmıştır. Titus Maccius Plautus, *Plauti Bacchides* (London: Methuen & Co., 1896), 30, böl.422- 434; Bloomer, "Corporal Punishment in the Ancient School", 186.

Manastır Kurallarında Yetişkinlere Uygulanan Fiziksel Cezalar

Manastırlarda yaşayan rahiplere uygulanan bedensel cezaları erken dönem Orta Çağ manastır kurallarının tamamında bulmak mümkün değildir. Örneğin bedensel cezalar, Basil'in (ö. 379) *Daha Uzun Kurallar* (ὄροι κατὰ πλάτος) ve *Daha Kısa Kurallar* (ὄροι κατ' ἐπιτομήν) kitaplarında ya da Augustinus'un *Kurallar* kitabında (*Praeceptum*) açık bir şekilde görülmez.³¹ Bununla birlikte bu durum, bedensel cezaların bu yazarlar tarafından tamamen reddedildiği anlamına da gelmemektedir. Gerekli durumlarda dayanın doğru kullanımı konusunda bu yazarların oldukça uygun görüşlere sahip oldukları da bilinmektedir.

Birçok manastır kuralında öncelikle kademeli bir disiplin anlayışının benimsendiği görülmektedir. Buna göre, sorunlu rahip öncelikle özel olarak birkaç defa uyarılır, bundan sonuç alınmazsa daha sonra topluluk önünde azarlanır. Tüm sözlü uyarılar karşısında eğer rahip tövbe etmezse ve hatasını telafi etmezse cezası fiziksel şiddete kadar varır. Kademeli bir ceza türünü destekleyen ve en nihayetinde fiziksel cezayı öngören birçok manastır kuralı, bu cezanın uygulanmasına giden yolu daha sert önlemler silsilesi ile güçlendirmeyi manastırın iç disiplini için gerekli görmektedir. Ancak yine de bu durum sözlü uyarı, topluluk önünde azarlama, sessizlik veya oruç tutma gibi diğer önlemler başarısız olduktan sonra devreye girmektedir. Örneğin, Pakomius kurallarında, yalnızca bir kez "dövmekten" bahsedilmektedir. Yani burada bu eylemin aşamalı olarak ilerleyen bir disiplin zincirinin doruk noktası olduğu anlaşılmaktadır. Pakomius'un kuralında anlatıldığına göre, ruhen temiz olan birini saptırmaya teşebbüs eden bir keşiş öncelikle üç kez uyarılır, ancak bu kişi hatasından tövbe etmezse, manastırın dışına çıkarılır, dövülür ve kendisine ekmek ve su verilerek manastırın dışında bu kötü düşünceden temizlenene kadar öylece bırakılır.³² Bu sebeple Pakomius'un "*koinonia*" (κοινωνία)³³ sistemi içerisinde fiziksel ceza, birçok olası cezadan yalnızca biridir ve ağır bir ceza

³¹ Ancak Augustinus'un *Ordo Monasterii* adlı manastır kurallarında, çocuklara uygulanan bir fiziksel cezadan bahsedilmektedir. Augustine, *Ordo Monasterii*, böl. 10.

³² Pachomius, *Precepts and Judgements*.4.

³³ Kardeşlik, dostluk anlamalarına gelen ve Yeni Ahitten alınan bu Yunanca kelime, Pakomiusçu anlayışa göre, bir bütün olarak manastır yaşamını ifade eden bir terim olarak kullanılmıştır. H. G. Liddell vd., *A Greek-English Lexicon* (Oxford, New York: Oxford University Press, 1883), 823.

olarak kabul edilmektedir. Fakat Pakomius her ne kadar “dövmekten” bir kez bahsetse de yapılan hatalar karşısında defalarca uyarılmasına rağmen sonuç alınamayan rahipler için manastır kanunlarının işletileceğinden de bahsetmektedir.³⁴ Burada bahsedilen “manastır kanunları”nın bu manada ucu açık bir ifade olduğu görülmektedir.

Batı’daki bazı erken dönem manastır kuralları, bedensel cezaya, kademeli disiplin önlemleri içinde daha önemli bir yer vermektedir. Özellikle *Üstad’ın Kuralı* ve *Benedikt Kuralı*’nda bu durum çok net görülmektedir.³⁵ Örneğin *Benedikt Kuralı*, kademeli disiplin önlemlerinin güzel bir taslağını sunmaktadır. Buna göre, itaatsiz, kibirli, mırıldanan, kutsal kuralı küçümseyen ve üstlerinin emirlerini yerine getirmedeği tespit edilen bir rahip, ilk önce iki kez gizlice uyarılmalıdır. Bu uyarılar neticesinde o rahip eğer kendini düzeltmezse bu defa herkesin önünde alenen azarlanmalıdır. Bu da fayda vermezse o rahip aforoz edilir. Aforoz cezasından da sonuç alınmazsa bu defa bedensel ceza uygulanır.³⁶ Bu bağlamda incelendiğinde *Benedikt Kuralı*’nda bedensel ceza aşamalı bir yolda ulaşılan son noktadır ve en ağır ceza olarak kabul edilmektedir. Başka bir örnekte ise Benedikt, Pakomius’un kuralında olduğu gibi, fiziksel cezayla birlikte manastırdan atılma olasılığında da bahsetmektedir.³⁷ Ancak, eğer fiziksel cezaya rağmen keşiş ıslah olmamışsa, bu durumda manastırdan ihraç henüz son çare değildir. Benedikt bu noktada ihracın yerine başrahibin “bilge bir hekim” olarak hareket etmesi gerektiğini, bu kişiye psikolojik destek sağlanmasını ve bu “hasta kardeş” için cemaatten dua istenmesi gerektiğini söylemektedir.³⁸ Bu sebeple, sözlü ya da fiziksel şiddetin fayda vermediği durumlarda başrahip, bu kişiye karşı bilge bir doktor gibi (*sapiens medicus*) davranmalıdır.³⁹ Bu noktada Benedikt’in, Basil’e benzer şekilde, şifa dilini kullandığı da görülmektedir (*ut sanentur*).⁴⁰ Benedikt, eğer tüm bu uygulamalar o kişi iyileştirmeye yetmezse, son çare olarak başrahibin hasta bir koyun tüm sürüyü etkilemesin diye

³⁴ Pachomius, Precepts and Judgements.6.

³⁵ RM.12:2-3; RB.23. Sadece keşişlere değil kıdemli rahiplere de aynı disiplin uygulanmaktadır. Bkz.: RB.65:18-21.

³⁶ RB.23.

³⁷ RB.28.

³⁸ RB.28:4-5.

³⁹ Buradaki “bilge doktor” metaforu Cassian, Institutes.10:7’den esinlenilmiştir.

⁴⁰ “...iyileşmeleri için...” RB.30:3. Basil, Longer Rules.50-53.

o rahibi topluluktan atması gerektiğini ifade etmektedir.⁴¹ Manastır kurallarında takip edilen bu yolun, aile içindeki günahkâr rahiplerin öncelikle aile içinde ıslah edilmesinin tavsiye edildiği, bundan sonuç alınmadığında topluluk önünde uyarılarak bu hatanın düzeltilmesinin hedeflendiği ve bundan da sonuç alınmadığında o kişiyi topluluktan sınır dışı edilmeye kadar götüren bir sürecin takip edildiği Matta 18:15-17'e dayanması muhtemeldir.⁴²

Diğer bir disiplin anlayışı ise cezanın suça uygunluğudur. Bu durum, işlenen suç karşısında verilecek cezanın bir nevi iyileştirici bir ilaç gibi görülmesiyle ilgilidir. Bu sebeple suçun niteliği tedavi yöntemini de belirlemektedir. Örneğin Basil, oburluk için oruç tutma, uyku zaafı için nöbet tutma, gürültü yapanlar için sessiz kalma vb. cezaların tatbik edilmesi gerektiğini savunarak bu şekilde günahkâr keşişlerin iyileştirilmesini tavsiye etmektedir.⁴³ Bu noktada Basil'de herhangi bir bedensel ceza belirtisi olmamasına rağmen, günahın doğası ve suçlunun karakteri gerektiriyorsa, bedensel cezayı uygun bir ceza olarak algılaması göz ardı edilemez. Basil ve Pakomius kuralları, manastırda disiplini uygulamaktan sorumlu olanlara, Batı manastır kurallarına kıyasla, doğru cezayı bulma noktasında yaratıcılığa çok daha fazla önem vermektedir. Yine de Batılı manastır kuralları, daha az suçların daha ciddi olanlara göre farklı bir cezaya tabi tutulmaları gerektiğini belirterek iyileştirici etkisine paralel olarak suçun niteliğine göre ceza uygulama fikrine de katılmaktadırlar.⁴⁴ Bu durumda ise zihinsel yeterlilik ile ilgili durumlar dikkate alınmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi özellikle çocukların zihinsel yeterliliği hesaba katıldığında farklı türden bir cezayı hak ettikleri düşünülmüştür. Çünkü hem çocukların işledikleri suçlar yetişkinlere göre daha farklıdır hem de kendilerine verilecek cezanın amacını anlama noktasında farklı bir algılama kapasiteleri

⁴¹ Fry, *RB 1980*, 435. RB.28:8. Çünkü Havari şöyle der: *Kötü adamı aranızdan kovun* (1Kor. 5:13); ve yine, *İman etmeyen ayrılırsa ayrılınsın* (1Kor. 7:15).

⁴² Fry, *RB 1980*, 427. "Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse, ona git, suçunu kendisine göster. Her şey yalnız ikinizin arasında kalsın. Kardeşin seni dinlerse, onu kazanmış olursun. Ama dinlemezse, yanına bir ya da iki kişi daha al ki, söylenen her şey iki ya da üç tanığın sözüyle doğrulansın. Onları da dinlemezse, durumu inanlılar topluluğuna bildir. Topluluğu da dinlemezse, onu putperest ya da vergi görevlisi say." Mat.18:15-17.

⁴³ Basil, *Longer Rules*.51.

⁴⁴ Örneğin Augustinus, günahların büyüklüğüne paralel uygun olarak, bazen daha büyük, bazen daha az şiddetle azarlamının faydalı olduğunu söylemektedir. Augustine, "On Rebuke and Grace", *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*, ed. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1887), 5/böl. 7.

bulunmaktadır. Ancak bu fikir yetişkinler bazında ele alındığında yavaş yavaş şiddetlenerek fiziksel cezalandırma noktasına ulaşmaktadır. Çünkü bazı kurallarda öğüt ve azarlamaya cevap vermeyen kişilerin idrak kapasitelerinde eksiklik olduğu düşünülerek bu kişilerin fiziksel şiddet olmadan başka bir şekilde düzeltilemeyecekleri kabul edilmektedir.⁴⁵ Neticede Basil dahi bazı durumlarda küçüklerin ve yetişkinlerin zihinsel kapasitelerinde çok fazla fark olmadığını, çünkü yetişkinlerin çocuksu davranışlarının olabileceğini fark ettiğinden her ikisinde de aynı hataları görmenin şaşırtıcı olmayacağını savunmaktadır.⁴⁶ Bu anlayış daha sonra Cassianus (360-435), *Üstad'ın Kuralı* ve Benedikt'i de etkileyecektir.

Benedikt Kuralı her ne kadar fiziksel şiddeti ilk seçenek olarak görmüyor gibi görünse de başrahibe bu konuda verilen yetkiler bu durumun aslında belli şartlara göre şekillendiğini göstermektedir. RB, 2:27-28'de hata işleyenlere karşı başrahibin önünde iki seçeneği olduğundan bahsedilmektedir. Bunlardan ilki sözlü uyarı, diğeri ise fiziksel şiddettir. Nitekim Kutsal Kitap temelli bu pasajlarda (Süleyman'ın Özdeyişleri, 23:13; 29:19) başrahibe açıkça fiziksel şiddet kullanma yetkisinin verildiği görülmektedir. Ancak fiziksel şiddet tüm rahiplere uygulanmaz. Örneğin yüksek statülü rahiplere karşı sözlü uyarı yöntemi uygulanmaktadır. Burada Benedikt'in *honestiores* olarak tanımladığı kesim "ahlaki açıdan dürüst", "onurlu" ve Roma hukukunda asil doğumlu erkekleri ifade etmektedir. Bu tür adamlara aynı zamanda *intellegibiles* de denmektedir (zeki, anlayışlı). Bu durumda onurlu ve zeki bir rahip bir hata yaptığında, başrahip herhangi bir bedensel şiddet uygulamadan önce ona iki sözlü uyarı yapar. Bununla birlikte, daha düşük statüdeki bir rahibe karşı ise başrahip hemen fiziksel bir ceza uygulayabilir. Nitekim bu türden rahipler Benedikt tarafından *improbos* (sapkın, isyankâr, bencil), *duros* (inatçı, eğitilmemiş, kaba) ve *inoboedientes* (itaatsiz) kişiler olarak tanımlanmaktadır.⁴⁷ Kuralın bu önemli pasajı, bir rahibe vurmanın cemaat içerisinde kaygı uyandırdığını, çünkü fiziksel şiddetin muhatabı olan rahibin açıkça statüsünü kaybettiğini ve

⁴⁵ RB.28:1. Julia Hillner, "Monks and Children: Corporal Punishment in Late Antiquity", *European Review of History: Revue européenne d'histoire* 16/6 (01 Aralık 2009), 777.

⁴⁶ Basil, *Longer Rules*.15:1.

⁴⁷ RB.2:27-28. Fakat Benedikt, aynı başlık altında (RB.2) başka bir maddede (RB.2:20) Kutsal Kitap'tan yaptığı alıntılarla köle ve özgür doğanların eşit olması gerektiğini (Gal.3:28; Ef.6:8) ve Tanrı'nın insanlar arasında ayırım yapmayacağını (Rom.2:1) belirterek kendisiyle çelişmektedir.

honestiores rütbesinden *improbos* rütbesine düştüğünü göstermektedir. Örneğin, “ruh”a yöneltilen ilk iki sözlü uyarıyı görmezden gelen ve daha sonra fiziksel şiddete maruz kalan yüksek statüdeki rahip, şüphesiz daha nüfuz edilebilir bir konuma düşecektir. Hatta, piramidin en üst noktasında olan başrahibin hemen altında bulunan bir rütbeli rahip, fiziksel cezaya tabi tutulmadan önce dört defaya kadar sözlü bir şekilde uyarılmaktadır.⁴⁸ Bu konumdaki bir rahibin dahi sözlü uyarıya yanıt vermemesi ve fiziksel şiddete maruz kalması, bu durumun o rahibin akıl noksanlığına işaret ettiği şeklinde yorumlanmaktadır.⁴⁹

Üstad'ın Kuralı, aforoz başarısız olduktan ve söz konusu keşiş başrahibe tövbe etmeyi reddettiğini söyledikten sonra fiziksel cezayı nihai ceza olarak görür. Ancak burada bahsedilen fiziksel ceza *Benedikt Kuralı*'na kıyasla daha şiddetlidir. Nitekim *Üstad'ın Kuralı* bu kişilerin önce hapsedileceklerini ve daha sonra hatasından pişman ola dek kırbaçlanacaklarını bildirmektedir. Ayrıca bu durumda *Benedikt* de olduğu gibi fiziksel cezaya manastırdan atılma da eşlik edebilir.⁵⁰

Bir diğer önemli husus, Aziz Benedikt ve *Üstad'ın Kuralı*'nın kaleme alındığı dönemde söz dinlemez ve inatçı din adamlarının idaresine yönelik olarak kilisenin uygulamalarının ve daha önceki manastır kaynaklarının da bedensel ceza için bir emsal teşkil edebileceğidir. Örneğin Epaone Konsili'ndeki (517) piskoposlar, kâfirlerin veya Yahudilerin yemeklerine yardım eden genç din adamlarının dövülmesi gerektiğine karar vermiştir.⁵¹ Aynı şekilde, Agade Konsili'nde (506) piskoposlar, sarhoş veya uygun tavsiye mektupları olmadan seyahat edeceğini düşünen din adamlarının ve rahiplerin bedensel olarak cezalandırılmasını savunmaktadır.⁵² II. Tours Kon-

⁴⁸ RB.65:18-19.

⁴⁹ Lynda L. Coon, *Dark Age Bodies: Gender and Monastic Practice in the Early Medieval West* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011), 86.

⁵⁰ RM.13:68-71.

⁵¹ Epaone Konsili, kanon.15. Charles de Clercq (ed.), *Concilia Galliae a. 511-695* (Turnhout: Brepols, 1963), 27-28; “Concilium Epaonense - Documenta [0517-0517]”, *Documenta Catholica Omnia* (Erişim 24 Aralık 2020).

⁵² Agade Konsili, kanon 41. Jacques Sirmond (ed.), *Conciliarum Galliae, tam editorum quam ineditorum, collectio, temporum ordine digesta, ab anno Christi 177 ad ann. 1563, cum epistolis pontificum, principum constitutionibus, et aliis ecclesiasticae rei gallicanae monumentis: opera et studio Monachorum Congregationis Sancti Mauri. Tomus primus [ab anno 177 ad annum 591]*. (Parisiis: Sumptibus Petri Didot, filii primogeniti, 1789), 790.

sili'nde (567) ise birbirleriyle uygunsuz bir şekilde tartışan piskoposların bile bu tür cezalara maruz kalabileceklerini belirten ifadelerle rastlanılmaktadır.⁵³ Timothy Fry'a göre Fransa'daki bu örneklerin, Aziz Benedikt ve *Üstad'ın* zamanında İtalya'da ne ölçüde bilindiğini ve uygulandığını belirlemek zor olsa da bu tür uygulamaların Roma Kilisesi'nde bilinmesi ve kullanılması “zamanın ruhu” içerisinde bu tutumun var olduğunu göstermektedir.⁵⁴

Bedensel cezadan kaçınmanın koşulu ise kademeli bir şekilde uygulanan ıslah etme çabalarına olumlu yanıt verebilme yeterliliğidir. *Üstad'ın Kuralı* bu yeterliliğin bazı yetişkinlerde mevcut olmayabileceği ihtimaline işaret etmektedir. Bu durum Benedikt'in, sadece çocukların ve gençlerin değil, aynı zamanda aforozun cezasını anlamayan herkesin oruç veya dayakla, yani bedensel cezalarla cezalandırılması gerektiği görüşüne karşılık gelmektedir.⁵⁵ Bu noktada Benedikt'in “*Aptal bir adam sadece kelimelerle terbiye edilemez*”⁵⁶ (*stultus verbis non corrigitur*) ifadesini kullandığı görülmektedir. İlginç bir şekilde, Benedikt'in aksine Kutsal Kitap'ın *Vulgate* (Latince) versiyonunda *stultus* (aptal) kelimesinin yerine *servus* (köle) kelimesi kullanılmıştır.⁵⁷ Buradan Benedikt'in rahiplerine köle diyecek kadar ileri gitmediği anlaşılmaktadır. Ancak *Benedikt Kuralı* incelendiğinde genellikle ceza kavramını ifade etmek için (*vindicta*) kelimesini kullandığı görülmektedir. Bu terim ise cezalandırma anlamının yanı sıra Roma kültüründe kölelerin azat edilmesinde kullanılan, efendilerinin çubuğunu/sopasını ifade eder.⁵⁸ Benedikt'in aslında burada, zekâ noksanlığı olanlar, çocuklar ve köleler arasında bir mukayese yaptığı görülmektedir. Bu sebeple cezalandırma kelimesinin (*vindicta*) yukarıdaki anlamı da göz önüne alındığında her üç grubun da akıl noksanlığı ya da yetersizliği nedeniyle bedensel cezaya çarptırılacakları, bu eksikliklerden de “ceza çubuğuyla” azat edilecekleri anlamı çıkarılabilir.

⁵³ II. Tours Konsili, kanon 2. Jean Hardouin (ed.), *Acta Conciliorum et Epistolae Decretales, Ac Constitutiones Summorum Pontificum* (Paris: Typographia Regia, 1714), 358.

⁵⁴ Fry, *RB* 1980, 435.

⁵⁵ *RB*.2:27-29.

⁵⁶ *Özd*.29:19.

⁵⁷ Bonifatius Fischer vd. (ed.), *Biblia Sacra Vulgata- Editio Quinta* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1983), 984.

⁵⁸ Hillner, “Monks and Children”, 783. E. A Andrews vd., *A Latin Dictionary Founded on Andrews' Edition of Freund's Latin Dictionary* (Oxford: Clarendon Press, 1958), 1993.

Manastırlarda uygulanan cezaların niteliği ve niceliği hakkında ise net bir bilgiye ulaşılamamaktadır. Bu nedenle bu konuda referans alınacak yer Kutsal Kitap'tır. Kutsal Kitap, suçlu kişinin işlediği suç kırbaçlanmayı gerektiriyorsa, o kişinin suçu oranında kırbaçlanmasını tavsiye etmektedir. Bu sayının ise en fazla 40 kırbaçla sınırlandırıldığı görülmektedir.⁵⁹ Kutsal Kitap bu sayının aşılması durumunda kırbaçlanan kişinin halkın gözünde aşağılanabileceği ifade edilmektedir.⁶⁰ Kutsal Kitap'tan hareketle, bu durumda belli miktarda yenilen kırbacın normal olarak görüldüğü, ancak 40 kırbaçtan sonraki darbelerin kişilik onurunu zedeleyici anlamlar barındırdığı şeklinde algılandığı anlaşılmaktadır. Pavlus'un Korintlilere mektubunda beş kez 39'ar kırbaç yediğinden bahsetmesi de bu durumu doğrulamaktadır.⁶¹ Bu nedenle manastırlarda uygulanan kırbaçlama ya da sopa ile dövme cezalarında 40 sayısının aşılmadığı söylenebilir.

Bedensel Cezayı Gerektiren Durumlar

Erken dönem Orta Çağ manastır kurallarında bedensel cezaların uygulanmasına yönelik genellikle yukarıda bahsedildiği gibi aşamalı bir yol izlenmiştir. Bedensel cezaya giden bu aşamalı yolda belli başlı birtakım hatalar bulunmaktadır. Genellikle bu hatalar doğrudan bedensel ceza ile cezalandırılmamaktadır. Ancak bazı durumlarda uyarı veya nasihat yapılmadan doğrudan fiziksel şiddete başvurulduğu da bilinmektedir. Bu noktada Pakomius'un kuralları içerisinde fiziksel cezadan sadece bir kez bahsettiğine yukarıda değinilmişti. Burada fiziksel şiddeti gerektiren hususun da başkasının ruhunu saptırmaya yönelik bir konu olduğu bilinmektedir. Pakomius'un, iftira, öfke, küçümseme, şiddet, iftira, homurdanma ve ağır iş yükünden şikâyet etme, itaatsizlik, kavgacılık, inkarcılık, yalancılık, yetişkinlerin küçük çocuklarla oynaması gibi durumlarda daima sözlü uyarı yöntemini kullandığı görülmektedir.⁶² Ancak üstü

⁵⁹ Ancak bu durumun İrlanda manastırlarında farklı olduğu görülmektedir. İrlanda manastırlarının kurucusu olarak görülen Aziz Columbanus (540-615), kendisinden istenilen bir şeyi yapmamakta direnen, karşı çıkan, mızızlanan bir keşiş için 50 kırbaç vurma cezasının gerekli olduğunu söylemektedir. Ludwig Bieler - D.A Binchy, *The Irish Penitentials* (Dublin: Dublin Institute for Advanced Studies, 1963), 99.

⁶⁰ Yas.25:1-3. Aykıt, "Dini Bir Fenomen Olarak Kendini Kırbaçlama veya Flagellant Hareketi", 1/519.

⁶¹ 2Ko.11:24.

⁶² Pachomius, *Precepts and Judgements*.1-16.

kapalı ifadelerin (manastır kanunları gibi)⁶³ fiziksel şiddetle sonuçlanacağı varsayılırsa bu suçların da bu sınıfa girdiği söylenebilir.

Basil'in kuralları incelendiğinde fiziksel şiddetten tam olarak bahsetmese de kuralının bazı bölümlerinde fiziksel şiddeti ima eden görüşlerini görmek mümkündür. Örneğin sessizlik konusunda özel bir hassasiyet gösteren Basil'in, sessiz kalma noktasında başarısız olan kardeşlerin azarlanmasını teşvik edici birtakım ifadelerine rastlanılmaktadır. Bu noktada Süleyman'ın Özdeyişleri 13:24'ü (*Oğlundan değneği esirgeyen, onu sevmiyor demektir. Seven baba özenle terbiye eder*) alıntılanması bir nevi aba altından sopa göstermek şeklinde de anlaşılabilir.⁶⁴ Her ne kadar Basil'in genel tavrı göz önüne alındığında doğrudan bedensel bir cezayı düşünmediği sonucu çıkarılsa da öz irade kapsamında değerlendirilebilecek sessizliğin manastır disiplini içerisindeki ciddiyetini göstermek amacıyla kutsal metinleri kullandığı anlaşılmaktadır.

Batı geleneğinde ise doğrudan uygulanan bedensel cezalar genellikle ağır suç olarak kabul edilen davranışların akabinde olmaktadır. Örneğin *Üstad'ın Kuralı*, hırsızlık veya manastırdan kaçma gibi çok ağır bir suç için bedensel cezayı hemen uygulanması gereken bir ceza olarak kabul eder.⁶⁵ Benzer şekilde Benedikt de ayin esnasında yapılan hatalarda çocukların dayakla cezalandırılacağını ifade etmektedir.⁶⁶ Fiziksel cezanın uygulanmasına ilişkin bu görüş gerek Benedikt'in gerekse *Üstad'ın* kurallarını kaleme alırlarken ciddi ölçüde etkilendikleri düşünülen Ioannes Cassianus'un (360-435) *Kurumlar* eseri ile birtakım benzerlikler göstermektedir. Nitekim Cassianus, eserinde herhangi bir aşamalı cezalandırma yönetimden bahsetmemektedir. Bunun yerine manastırda ikili bir ceza usulü öngörmektedir. Bunlardan ilki dayak gerektiren suçlar arasında gösterilebilecek, açık ve küstah bir şekilde çekişmek, itaatsizlik, izinsiz bir şekilde manastırdan çıkmak, kadınlarla yakınlık kurmak, öfke, kavga, kıskançlıklar, bir şeyin kendi malı olduğunu iddia etme, açgözlülük, diğer kardeşlerin sahip olmadığı gereksiz şeylere ulaşma arzusu ve bunların edinilmesi, yemek aralarında ve gizlice yemek yemek gibi suçlardır. Çanak çömlek kırmak (*baucalis* olarak da bilinir), okumayı çalışmaya tercih etmek, başrahipten izinsiz

⁶³ Pachomius, Precepts and Judgements.6.

⁶⁴ Basil, Shorter Rules.4:5-6.

⁶⁵ RM.14:87.

⁶⁶ RB.45:3.

mektup yazmak veya almak, manastırda başıboş dolaşmak, görev yaparken tembel ve dikkatsiz davranmak, dış dünyadan akrabalarla başında bir rütbeli rahip olmadan görüşmek vb. davranışlar ise daha hafif suçlar olarak kabul edilir ve bunlar Cassianus'un "manevi azarlama" (*inrepatio spiritualis*) olarak nitelendirdiği cezalar arasında değerlendirilir. Aynı zamanda bu cezaların topluluğun önünde tatbik edilmesi Cassianus tarafından bir tür "kamu kefareti" (*paenitentia publica*) şeklinde ifade edilmektedir.⁶⁷ Buna ek olarak *Benedikt Kuralı*'nda ayinlere ve toplu yemeklere geç katılanlara da cezalar uygulandığı bilinmektedir.⁶⁸ Bu ve buna benzer hataların uyarı ile düzelmediği takdirde bedensel ceza ile sonuçlandığı görülmektedir.

Bedensel cezayı sadece belli başlı suçlara uygulama görüşünü savunan bir başka manastır yazarı Arles'li Caesarius'tur (Kayzerius) (470-542). *Üstad'ın Kuralı*'nda ve Benedikt de olduğu gibi, Caesarius da aşamalı cezalar kavramını savunmaktadır. Örneğin, *Rahibeler Kuralı*'nda (*Regula ad Virgines*), işe ya da ayine geç kalma suçu için öncelikle öğüt verilmesi, ancak bu durum üç kez tekrarlanırsa oratoriden⁶⁹ ve ortak yemekten aforoz edilme cezasının uygulanması gerektiği söylenmektedir. Caesarius'un, rahibeler için fiziksel cezayı öngörüp öngörmediği ise tam olarak belli değildir. Yine *Rahibeler Kuralı*'nda Caesarius, hırsızlık ve kavga suçları için tüm topluluğun önünde adil bir yargılanmadan bahsetmektedir. Bu ölçüyü ise Kutsal Kitap'tan fiziksel cezayı meşrulaştıran alıntılarla desteklemektedir (Süleyman'ın Özdeyişleri 3:12, 23:14; İbraniler 12:6; I. Timoteos 5:20).⁷⁰ Bu pasajlarda kullanılan fiziksel azarlama imgeleleri, Caesarius'un rahibeleri için bedensel cezalandırma şeklini düşündüğü şeklinde yorumlanabildiği gibi, aynı zamanda kendi cemaatine karşı sert bir disiplinle otoriteyi güçlendirmeye çalıştığı şeklinde de yorumlanabilir.

Sonuç

Erken dönem Orta Çağ manastırlarında rahiplere/keşişlere uygulanan fiziksel şiddetin incelendiği bu çalışmada, bu uygulama-

⁶⁷ Cassianus, "Institutes", böl. 4:16. Burada bahsedilen hatalar Benedikt ve *Üstad'ın Kuralı*'nda da aynı şekilde geçtiği için tekrar zikredilmemiştir.

⁶⁸ RB.43:1-11.

⁶⁹ Başında papaz bulunan bir kiliseden ziyade, dua ve ibadet yapılan mekân. Daha sonra "şapel" olarak kullanımı yaygınlaşmıştır.

⁷⁰ Caesarius of Arles, *Rule For Nuns*, böl. 26; Hillner, "Monks and Children", 779.

nın dönemin ortak kültür mirasını yansıttığını söylemek gerekmektedir. Bununla birlikte tüm manastır yazarlarının, fiziksel ceza uygulamasını ilk çözüm olarak görmedikleri anlaşılmaktadır. Ancak yine aynı yazarlar, bedensel cezanın gerekli durumlarda bir suçlunun ahlaki ilerlemesini veya “iyileşmesini” sağlama yolunda doğru adım olduğuna inandıklarını gösteren ifadelerde de bulunmuşlardır.

Öncelikle bedensel cezaların Kutsal Kitap’a dayandırıldığı görülmektedir. Nitekim manastır yazarları da Kutsal Kitap’ın ilgili pasajlarına atıflar yaparak suçlunun hatadan ve günahattan arınmasını sağlamak adına bedensel cezayı dolaylı yoldan meşrulaştırmışlardır. Ancak bir disiplin uygulaması olarak bedensel ceza, suçluların hatalarını daha derin bir kavramıyla düzeltmemesi ve yalnızca cezalandıran kişiden nefret etmeyi öğretme tehlikesi de taşımaktadır. Bu nedenle manastır kurallarında bahsedilen bedensel cezaların Kutsal Kitap dayanağının olması muhtemelen bu tür tehlikeleri ortadan kaldırmak için kullanılmıştır.

228 | db

Fiziksel cezayı bir cezalar silsilesinin son aşaması olarak gören Pakomius, Basil, Cassianus, *Üstad’ın Kuralı*, Benedikt ve Caesarius gibi manastır yazarları bedensel cezanın yararlı bir işlevi olabileceğini iddia etmişler ve bu şekilde suçlu keşişin öncelikle ıslahını hedeflemişlerdir. Bu kuralların bahsettiğine göre bedensel ceza, diğer tüm disiplin cezaları makul bir yanıt vermediğinde uygulanmalıdır. Bu noktada manastır yazarlarının muhtemel cezalar arasında fiziksel cezanın varlığına daha az yer verdiklerini göstermektedir. Daha ziyade önemli olan cezanın doğru zamanda kullanımı olmuştur. Ayrıca manastır kurallarının Roma’nın kültürel değerleriyle de bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim Roma kültüründe var olan *pater familias* (aile reisi) rolünü manastırlarda başrahibin üstlendiği görülmektedir. Bu rol, salt bir aile reisliğinin yanı sıra aynı zamanda otoriteye itaati, kurumun disiplinini, istikrarın sürmesini ve kaosun engellenmesini de güvence altına almaktadır.

Bahsi geçen erken dönem Orta Çağ Hristiyan manastır kuralları, bir olasılık dahilinde, topluluktaki her üye için bedensel cezaya başvurulabileceğine değinmiştir. Bunun temel motivasyonlarından biri de acı ve korkudur. Korku, geleneksel olarak, makul bir argümanı anlamayan kölelerin ıslahı ile ilgili değil, özgür doğanların eğitimiyle ilişkilendirilmiştir. Bu noktada manastır kurallarının, sözlü uyarılarla düzelmeyen çocukların ya da yetişkinlerin fiziksel

olarak deneyimledikleri korkuyla düzelebileceklerini varsaydığı görülmektedir. Bu konu ile ilgili olarak Augustinus'un görüşleri dikkat çekicidir. Augustinus'a göre, hatalar karşısında utanç ve ödül mekanizmaları ile kontrol edilenlerden güzel dönüşler alınabilir ancak tam bir düzelmeden bahsetmek zordur. Tam düzelmeye için korku ve dolaylı olarak da dayak ile terbiye gereklidir. Nitekim Kutsal Kitap'ın da ifade ettiği üzere terbiye edilmek başlangıçta hiç tatlı gelmez, bilakis acı gelir. Ne var ki böyle eğitilenler bunun faydasını sonradan göreceklerdir (İbr.12:11).

Bu durum Augustinus'un insan zihninin akıl yürütme yeteneğine dair olumsuz bir tavır takındığını gösteren bir tutumdur. Aynı zamanda bu konuda Augustinus'un Seneca ile görüşlerinde bir paralellik olduğu da görülmektedir. Nitekim Seneca da özellikle çocukların ya da çocuksu davranışların hayvanlar gibi akıl ve iradeden yoksun olduklarını ifade ederek dayak ve korku ilişkisinin disiplini sağlamada doğru yol olduğunu savunmuştur. Geç Antik Çağ manastırlarında kabul edilecek olan görüşün de bu olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim Benedikt ve *Üstad'ın Kuralı*'nın fiziksel cezanın verileceği yaş sınırını belirlemelerinden (15) kölelerin aksine çocukların, yaşları ilerledikçe rasyonel ve yanlış davranışların ne olduğunu anlama potansiyeline sahip bireyler olarak kabul edildiği görülmüştür. Bu durum da bu yaştan sonra artık korku aşılamanın yersiz olacağı anlamına gelmektedir.

db | 229

Erken dönem Orta Çağ manastırlarında genellikle zihinsel olarak yeterli kapasitede olmadığı düşünülen çocukları, bunlar yetişkinler de olabilir, bedensel ceza ile cezalandırmak doğru çözüm olarak kabul edilmiştir. Bu konuda manastır yazarlarının çocukların aforoz ve azarlama gibi cezaları anlayıp özümseyecek yeterlilikte olmadıkları konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Aynı zamanda çocukların dövülmesi hemen hemen tüm kültürlerde eski çağlardan beri var olan geleneksel bir tutum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak modern dönemlerde yapılan araştırmalar da göstermektedir ki çocuklara uygulanan fiziksel şiddet ileriki yaşlarda bazı travmalara yol açabilmektedir. Buna göre, manastırlarda çocuklara uygulanan fiziksel şiddetin, defalarca uyarıya rağmen hala aynı hatada ısrarcı olan yetişkin rahiplere de uygulandığı göz önünde bulundurulduğunda, bu rahiplerin çocukluklarında sevgi ve şefkat yerine fiziksel şiddetle düzeltilmeye çalışılmaları bu duruma sebep olarak gösterilebilir. Zira bu tutum başarılı olmuş olsaydı o

rahipler yetişkinliklerinde aynı hataları yapmayı fiziksel şiddetle cezalandırılmak zorunda kalmazlardı. Nitekim bu tutum pek bir işe yaramamış olacak ki Benedikt'in başrahiplik makamının hemen alt seviyesindeki bir rahibin dahi hata yaptığına dört defa uyarılmasını ve yine de düzelmezse fiziksel şiddete çarptırılmasını söylemesi bununla açıklanabilir.

Manastırlarda uygulanan fiziksel cezanın insan onurunu kırmaktan ziyade bir nevi eğitim amacı hedeflediği de görülmüştür. Bu noktada Benedikt'in, Kutsal Kitap'tan yaptığı alıntıda *servus* (köle) terimini kullanma konusundaki isteksizliği, bir dereceye kadar rahiplerin onurunu ön planda tuttuğunu göstermektedir. Bu durum da -Benedikt özelinde incelendiğinde-rahiplerin doğrudan fiziksel şiddete maruz bırakılmaması, aşamalı bir ceza sisteminin benimsenmesi ve son çare olarak fiziksel şiddete başvurulması anlayışını destekler niteliktedir.

230 | db

Bedensel cezaları gerektiren durumlar, genellikle manastırın iş ve işleyişini aksatacak, manastır nizamını bozacak hafif ve ağır suçlar olarak ele alınmıştır. Bu noktada Batı manastır yazarlarının Casianus'un listesini yaptığı, birinin dövülmesi veya kovulmasını gerektirecek suçları kullandıkları anlaşılmaktadır. Basil ve Pakomius ise hemen hemen benzer suçları cezalandırılacak eylemler olarak kabul etmişlerdir. Her ne kadar Basil ve Pakomius'ta fiziksel şiddete dair çok fazla ifade olmasa da bu yazarların imalarından gerekli durumlarda fiziksel şiddete başvurulacağı sonucu çıkarılabilir. Nitekim fiziksel şiddet genellikle başvuru olan ilk yöntem olmasa da fiziksel şiddete giden yolun ilk basamakları basit hatalardan oluşmaktadır. Bu hataları basit olmaktan çıkarıp dayakla sonuçlanmasını sağlayan şey ise ıslah olmayı reddeden ve tüm uyarılara rağmen aynı hatalarda ısrarcı olan rahiplerin sergiledikleri tutumdur. Bu noktada göze çarpan önemli bir husus, (*Benedikt Kuralı*'nda) manastıra katılan rahiplere fiziksel şiddetin uygulanması hususunda Roma geleneğinin bir tezahürü olan sınıfsal farklılıkların getirdiği ayrıcalığın burada da görülmesidir. Soylu bir aileden gelen rahiple halk sınıfından gelen ya da barbar kökenli bir rahibin gördüğü muamelelerin aynı olmaması manastır içindeki adaleti göstermesi bakımından önemlidir.

Görüldüğü üzere çoğu geç Antik Çağ ve erken Orta Çağ Hristiyan manastır kuralı, belirli bir suç türü için ya da sözlü uyarı başarısız olduktan sonra topluluğun genç ve yetişkin üyeleri için bedensel

cezanın uygun olduğu konusunda hemfikirdir. İlginç bir şekilde, manastır yazarlarının referans kabul ettikleri Kutsal Kitap pasajlarının başlangıçta Orta Doğu kültürüne hitap ettiği düşünülürse, bu topraklarda yaşıyan Aziz Basil ve Aziz Pakomius'un açık bir şekilde fiziksel şiddetten neredeyse hiç bahsetmedikleri; buna karşın Batı manastır yazarlarının net bir şekilde fiziksel şiddetten defalarca bahsettikleri görülmüştür. Bununla birlikte Doğu'da (özellikle Suriye bölgesinde) diğer aşırı çilecilik (oruç vb.) uygulamaları ile beraber kişinin kendi bedenini kırbaçlaması çok daha yaygınken, Batı manastırlarında ise 11. yüzyıla gelinceye kadar (Peter Damian (1007-1072)) keşişlerin kendilerini kırbaçladıklarına dair net bir bilgi bulunmamaktadır. Buradan hareketle Batı manastırlarının kişinin kendisinden ziyade başkasına karşı uygulanan fiziksel şiddete daha eğilimli oldukları sonucu çıkmaktadır. Bu durum da fiziksel şiddete eğilimli olan Batı manastırlarının Roma kültüründen bariz bir şekilde etkilendiğini göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Andrews, E. A vd. *A Latin Dictionary Founded on Andrews' Edition of Freund's Latin Dictionary*. Oxford: Clarendon Press, 1958.
- Anna M. Silvas. "Basil, Longer Rules". *The Asketikon of St Basil the Great*. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Augustine. "City of God". *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*. ed. Philip Schaff. New York: The Christian Literature Publishing Co, 1890.
- Augustine. "Confessions". *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*. ed. Philip Schaff. Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1887.
- Augustine. "On Rebuke and Grace". *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*. ed. Philip Schaff. Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1887.
- Augustine. *The Monastic Rules (Ordo Monasterii)*. ed. Boniface Ramsey. Hyde Park, N.Y: New City Press, 1st Edition., 2004.
- Augustine. *The Rule of Saint Augustine: Masculine and Feminine Versions*. Kalamazoo, Mi. : Cistercian Publication, 1996.
- Ayıkıt, Dursun Ali. "Dini Bir Fenomen Olarak Kendini Kırbaçlama veya Flagellant Hareketi". *Çeşitli Yönleriyle Kerbela I: Tarih Bilimleri*. ed. Alim Yıldız. 1/517-530. Asitan Yayıncılık, 2010.
- Beryl Rawson. *A Companion to Families in the Greek and Roman Worlds*. Wiley-Blackwell, 2011.
- Bieler, Ludwig - Binchy, D.A. *The Irish Penitentials*. Dublin: Dublin Institute for Advanced Studies, 1963.
- Bloomer, W. Martin. "Corporal Punishment in the Ancient School". *A Companion to Ancient Education*. ed. W. Martin Bloomer. Wiley-Blackwell, 1st edition., 2015.
- Bonifatius Fischer vd. (ed.). *Biblia Sacra Vulgata- Editio Quinta*. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1983.
- Bradley, Keith. *Slavery and Society at Rome*. Cambridge England ; New York, NY, USA: Cambridge University Press, 1st edition., 1994.
- Caesarius of Arles. *The Rule For Nuns*. çev. Maria Caritas McCarthy. Washington, D.C: Catholic University of America Press, 1960.

- Cassianus. "Institutes". *Nicene and Post-Nicene Fathers-2*. ed. Philip Schaff. Edinburgh: T&T Clarke, 1994.
- Charles de Clercq (ed.). *Concilia Galliae a. 511-695*. Turnhout: Brepols, 1963.
- Clark, Gillian. "The Fathers and the Children". *Studies in Church History* 31/ (1994), 1-27. <https://doi.org/10.1017/S0424208400012766>
- DeBruyn, Theodore. "Flogging a Son: The Emergence of the Pater Flagellans in Latin Christian Discourse". *Journal of Early Christian Studies* 7/2 (1999), 249-290.
- Documenta Catholica Omnia. "Concilium Epaonense - Documenta [0517-0517]". Erişim 24 Aralık 2020. https://www.documentacatholicaomnia.eu/04z/z_0517-0517_Concilium_Epaonense_Documenta_LT.doc.html
- Doğancı, Kamil - Kocakuşak, Fulya. "Eski Roma Ailesinde 'Pater Familias' ve 'Patria Potestas' Kavramları". *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 16/27 (2014), 233-250. <https://doi.org/10.21550/sosbilder.269511>
- Fry, Timothy. *RB 1980: The Rule of St. Benedict in Latin and English with Notes*. Collegeville, Minn: The Liturgical Press, 1st Edition., 1981.
- Güzeldal, Yasin. *Batı Manastır Geleneğinde Aziz Benedikt ve Manastır Hayatına Dair Görüşleri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020.
- Hillner, Julia. "Monks and Children: Corporal Punishment in Late Antiquity". *European Review of History: Revue européenne d'histoire* 16/6 (01 Aralık 2009), 773-791. <https://doi.org/10.1080/13507480903368046>
- Jacques Paul Migne. *Ad Monachos Magistri Regula (Patrologiae Cursus Completus)*. Paris: J.P. Migne, 1862.
- Jacques Sirmond (ed.). *Conciliorum Galliae, tam editorum quam ineditorum, collectio, temporum ordine digesta, ab anno Christi 177 ad ann. 1563, cum epistolis pontificum, principum constitutionibus, et aliis ecclesiasticae rei gallicanae monumentis: opera et studio Monachorum Congregationis Sancti Mauri. Tomus primus [ab anno 177 ad annum 591]*. Parisiis: Sumptibus Petri Didot, filii primogeniti, 1789.
- Jean Hardouin (ed.). *Acta Conciliorum et Epistolae Decretales, Ac Constitutiones Summorum Pontificum*. Parisiis: Typographia Regia, 1714.
- John Chrysostom. "Homily on Matthew". *Nicene and Post-Nicene Fathers-1*. ed. Philip Schaff. Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1888.
- Jong, Mayke de. *In Samuel's Image: Child Oblation in the Early Medieval West*. Leiden ; New York: Brill, 1996.
- Katherine Allen Smith. "Discipline, Compassion and Monastic Ideals of Community, c.950-1250". *Journal of Medieval History* 35 (2009).
- Kutsal Kitap: Tevrat, Zebur, İncil*. İstanbul: Kitabı Mukaddes Şirketi - Yeni Yaşam Yayınları, 2009.
- Liddell, H. G. vd. *A Greek-English Lexicon*. Oxford, New York: Oxford University Press, Ninth Edition with Revised Supplement., 1883.
- Lucius Annaeus, Seneca. *Minor Dialogues: Together with the Dialogue On Clemency*. çev. Aubrey Stewart. London: George Bell and Sons, 1889.
- Lucius Annaeus, Seneca. *On Benefits*. çev. Miriam Griffin - Brad Inwood. Chicago; London: University of Chicago Press, 2014.
- The Rule of the Master*. çev. Luke Eberle. Kalamazoo: Cistercian Studies, 1977.
- Lynda L. Coon. *Dark Age Bodies: Gender and Monastic Practice in the Early Medieval West*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011.
- OSB, Adalbert de Vogue. *Pachomian Koinonia: II, Pachomian Chronicles and Rules*. çev. Armand Veilleux OCSO. Kalamazoo, Mich: Liturgical Press, Annotated edition., 1981.
- Plautus, Titus Maccius. *Plauti Bacchides*. London : Methuen & Co., 1896.
- Rawson, Beryl. *Children and Childhood in Roman Italy*. Oxford; New York: Oxford University Press, 2005.

Richard Saller. "Corporal Punishment, Authority and Obedience in the Roman Household". *Marriage, Divorce and Children in Ancient Rome*. ed. B. Rawson. Oxford: Clarendon Press, 1991.

Richard Saller. "Whips and Words: Discipline and Punishment in the Roman Household". *Patriarchy, Property and Death in the Roman Family*. ed. Richard Saller. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.

Corporal Punishment As A Disciplinary Tool In The Early Medieval Christian Monasteries

Yasin GÜZELDAL *

Extended Abstract

This research focuses on early Christian medieval monasteries where physical violence was used as a disciplinary tool. It is possible to encounter this method of punishment in the rules of both Eastern and Western monastic writers - from the 4th century to the 6th century, when the monastic tradition was formed to a great extent. It is possible to see the origins of the physical punishment method in the scriptures as “the father who punishes”, the “father who is the head of the family” who provides the discipline of the family in social life, and the figure of the teacher who has absolute authority within the ancient educational values. Although it is known that corporal punishments are used as a last resort in addition to other disciplinary penalties, it is known that they are applied without hesitation, especially against children and adults who behave childishly. In short, early monastic writers argued that corporal punishment was an option for any member who could not use their logic and intelligence. In ancient times, physical punishment was used as a correction method, and it was not seen as a human rights issue as in today's values. As a result, providing authority in institutions with a certain order and functioning is of great importance for the continuity of that institution. As a matter of fact, a series of measures were taken in order to maintain stability in the monasteries that had existed for centuries, and physical violence was seen as legitimate when verbal measures were insufficient. In this study, the origins of corporal punishment within the framework of monastic rules, its application to children and adults, and the errors within the monastery that require corporal punishment are discussed under different topics.

We see that the corporal punishment applied in the early medieval monasteries was based on religious and sociological grounds. Behind this understanding lie the Bible and Roman cultural values of that period. The religious basis of corporal punishment is undoubtedly based on scriptures. The understanding of corporal punishment, which the scriptures sees as a kind of educational tool, is clearly stated in many passages of the Old Testament, especially in the book of Proverbs. It is seen in these texts that the scriptures gives parents the right and authority to physically punish their children.

The Scriptures emphasize that corporal punishment leads a person to obey, and the person who practices it will be rewarded for saving a life. At the same time, the Scriptures indicate that corporal punishment is the way to salvation. In this respect, physical violence can also be understood as another way of expressing love as a means to salvation. According to this understanding, early Christian

* Dr., Ministry of National Education, Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-7349-5388>

writers (such as St Augustine) portrayed God with a whip (patter flagellans) in his hand. But this father has a role that causes pain and suffering to his children in the spirit of love and guidance. If we look at the sociological basis of corporal punishment, it is necessary to look at Roman culture. As a matter of fact, the abbot and superiors assume the role of “patria potestas”, which expresses the paternal sovereignty that has taken place in the medieval Roman culture. In this way, it is possible to say that the monastic discipline is based on the paternal authority of superiors. In this case, it can be said that besides the metaphor of patter flagellans based on the Bible, cultural accumulations of that period such as “pater familias” and “patria potestas” also ground corporal punishment in the monastery on a certain basis.

In ancient times, young children and slaves were the two groups that were most often subject to corporal punishment. The most important reason for this situation is the idea that both groups lack intelligence and self-control. Similarly, one of the reasons why corporal punishment was used in early medieval monasteries was to discipline community members who did not understand the rationale behind punishment procedures. In monasteries, children were generally included in this category.

In the early medieval monastic rules, a gradual way of applying corporal punishment was generally followed. There are certain mistakes in this gradual path to corporal punishment. Generally, these mistakes are not punished directly with corporal punishment. However, it is also known that in some cases, physical violence is used without warning or advice. These kinds of situations were generally applied following the behavior that was accepted as a serious crime. Saint Benedict and other western monastic writers adopted a gradual system of punishment, and they considered corporal punishment as a last resort for monks who refused to improve. Western monastic writers of the same period also argued that corporal punishment (beating) is particularly suitable for novices and children who need correction most. The Eastern monastic writers Saint Pachomius and Saint Basil were more tolerant of physical violence than the West. We do not find very clear findings about corporal punishment in their writings, but there are opinions implying corporal punishment. This difference between East and West is striking. I have tried to examine the origin of corporal punishment, which emerged as a disciplinary practice in early medieval monasteries. At this point, it is necessary to look at the biblical origin of corporal punishment and the Roman cultural values of this period. Later, it is discussed why this practice is primarily applied to children and those who behave childishly. Another issue discussed is for which types of crimes corporal punishment is used. Because corporal punishment is usually applied as a result of persistent repetition of a simple mistake.

As a result, the internal discipline practices of monasteries, which have an important place in the institutionalization of modern Europe and have survived for centuries, have always been a matter of curiosity. In this context, the effect of corporal punishment, which has a religious and sociological background, on monks is an important issue in terms of contributing to understanding the monastic discipline. The effect of Western and Eastern cultures on the application of these punishments is another issue that needs to be studied.

Keywords: Corporal punishment, Early Middle Age, Christianity, Discipline, Monasticism.

